

N:o 146.

Af herr P. Svensson i Brämhult, om ändrad lydelse af 23 § riksdagsordningen.

Bland de lagbestämmelser, hvilka otvifvelaktigt påkalla en förändring, torde äfven få räknas § 23 uti nu gällande riksdagsordning.

Af bestämmelserna uti nämnda paragraf finner man, att ledamot af Andra Kammaren är berättigad att åtnjuta 1,200 kronor i arfvode för lagtima riksdag, oafsedt om riksdagen är samlad längre eller kortare tid. Om således lagtima riksdags sammanträde endast skulle räcka i 2 månader, ja äfven om sådan riksdag kunde avslutas efter ännu kortare sammanvaro, så skulle arfvodet likväl få uppbäras till fullt belopp, 1,200 kronor, såvida icke Konungen upplöst riksdagen. Deremot om lagtima riksdag icke skulle kunna avslutas efter kortare tid än 5 månader eller derutöfver, så får ju arfvodet icke heller då öfverstiga 1,200 kronor. Att dessa bestämmelser icke äro fullt lämpliga eller egnade att åstadkomma rättvisa och billighet torde vara tydligt, enär i ena fallet arfvodet synes vara för högt och i andra fallet för lågt, hvarpå några exempel må tjena som bevis.

När 1883 års riksdag var samlad fulla 5 månader, så framgår ju derutaf, att arfvodet för hvarje dag då uppgick till endast 8 kronor, hvar emot vid 1887 års senare riksdag, som från och med den 2 maj till och med den 9 juli upptog en tid af blott 69 dagar, arfvodet, för de ledamöter som begagnade sin lagliga rätt att uppbära hela beloppet, uppgick till 17 kronor 39 öre för dag. Af paragrafens innehåll framgår vidare, att ledamot, som antingen på grund af upphäfdt val eller af

annan anledning under riksdagen afgår från sin befattning, erhåller jemte resekostnadsersättning, 10 kronor i dagtraktamente, men angående arfvodet till den ledamot, som efterträder den afgångne ledamoten finnes icke något särskildt stadgande.

Om nu berörda paragraf kan tolkas så, att den, som intager plats i kammaren efter under samma riksdag afgången ledamot, får uppbära hela återstoden af arfvodet efter att den afgångne ledamoten undfått 10 kronor för dag, så kan ju hända att sådan ny ledamot för några få dagars vistande vid riksdagen kan få uppbära flera hundra kronor.

Några exempel från sistlidne riksdag torde till bevis härför få uppställas.

Sålunda afgick en ledamot på grund af upphäfdt val den 14 juni, och erhöll alltså för 44 dagar 440 kronor; hans efterträdare intog plats i kammaren den 18 juni och skulle alltså, i händelse han fick uppbära återstoden af arfvodet, för 22 dagar erhålla 760 kronor eller 34 kronor 54 öre för dag.

En annan ledamot afgick af samma anledning den 20 juni, hvarn hans arfvode för 50 dagar utgick med 500 kronor, och efterträdaren, som intog plats i kammaren den 27 juni skulle under enahanda förutsättning få för 13 dagar åtnjuta 700 kronor eller 53 kronor 84 öre för dag. En tredje ledamot afgick äfven af samma anledning den 1 juli, och fick alltså för 61 dagar beräkna sitt arfvode till 610 kronor, hvaremot efterträdaren som den 4 juli intog plats i kammaren, under samma förutsättning skulle vara berättigad att för 6 dagar undfå resten af arfvodet 590 kronor uppgående till 98 kronor 33 öre för dag. Då så stora oegentligheter kunna förekomma med stöd af gällande lag, så kan väl icke gerna förnekas att en förändring af dessa lagbestämmelser är af behovet påkallad, och detta så mycket hellre som det icke är obetydliga belopp, hvarom här är fråga; ty vid 1887 års senare riksdag utbetalades af statsmedel öfver 100,000 kronor mera i riksdagsmannaarfvode än som bort utbetalas, om arfvodet varit bestämdt till 10 kronor för dag.

Vid 1883 års riksdag var förhållandet omvänt, emedan det då var Kammarens ledamöter, som efter samma beräkning gjorde en förlust af omkring 60,000 kronor.

För att kunna undvika alla dessa oegentligheter, synes det vara rättast att bestämma arfvodet eller dagtraktamentet till 10 kronor för hvarje dag riksdagen är samlad, och att ledamot vore berättigad att åtnjuta arfvode från och med den dag han intagit plats i kammaren till och med den dag riksdagen avslutades eller ledamot af annan anledning under riksdagen afgick från sin befattning, äfvensom för de dagar han

antingen af sjukdom eller annan orsak vore förhindrad eller på grund af kammarens beslut erhållit ledighet från riksdagsgörömlen, samt att arfvodet följaktligen skulle utgå med lika belopp för dagen under såväl lagtima som urtima riksdag.

Då det likväl kan inträffa sådana omständigheter, att riksdagsman utan eget förvällande kan blifva hindrad att inställa sig i rätt tid, så vore väl med rättvisa och billighet öfverensstämmande, att han i sådant fall icke skulle förlora sitt arfvode, hvarför jag tillåter mig antyda lämpligheten af en förändring äfven i paragrafens sista stycke.

På grund af hvad jag här i korthet har anfört får jag vördsamt föreslå, att Riksdagen ville besluta, att § 23 i riksdagsordningen måtte erhålla följande förändrade lydelse:

Hvarje ledamot af Andra Kammaren åtnjuter af statsmedel en ersättning för resekostnader till och från riksdagen samt i dagtraktamente 10 kronor, räknadt från och med den dag han intager plats i kammaren till och med den dag riksdagen avslutas eller ledamot af annan anledning eljest afgår från sin befattning under riksdagen. Den ledamot af kammaren, som icke i rätt tid vid riksdagen sig inställer, och icke uppgifver hinder, som af kammaren godkännes, skall för hvarje dag han uteblifver vara förlustig sitt dagtraktamente.

Anhålles vördsamt, att konstitutionsutskottet, af hvilket denna motion torde komma att behandlas, täcktes föreslå de rättelser i lagtexten, som utskottet finner nödvändiga för att motionens syftemål måtte vinnas.

Stockholm den 27 januari 1888.

P. Svensson,
från Elfsborgs län.
